ಉದಯವಾಣಿ
ಏಳು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ
ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು

ಕೈಜಾರದಿರಲಿ ಗೆಳೆತನವೆಂಬ ಆಪ್ತ ನಿಧಿ

ಒಂದು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಪಾಠಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಗೆಳೆತನ. ಆ ಗೆಳೆತನ ನಿಜವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಗೆಳೆತನ ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಅಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಅದೊಂದು ಬೆಲೆಕಟ್ಟಲಾಗದ ಭಾಂದವ್ಯ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನಾವು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಾಗ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಗೆಳೆಯನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಮುಜುಗರವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಂದೆತಾಯಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಾದರೆ ಅವರೂ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ನಿಜವಾದ ಗೆಳೆಯರೆಂದರೆ ಹಣ, ಸಂಪತ್ತು, ಆಸ್ತಿಯಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ನಾವು ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಬರುವವರಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ದುಃಖದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ನೆರವಾಗುವವನು. ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ಗೆಳೆಯ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕದರೆ ನಾವೇ ಪುಣ್ಯವಂತರು ಎನ್ನಬಹುದು. ಗಮನಿಸಿ ನೋಡಿ ನೀವು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರೇ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ನನಗೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಗೆಳೆಯರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ್ಯಾರೂ ಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದವರಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಾಗ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದವರೆ ಎಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುವ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು, ನನಗೆ ಅನೇಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೋತು, ಜೀವನವೇ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಕೂತವರಿಗೆ ಬೈದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ತನಗೇನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಈ ಗೆಳೆತನ ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಸಂಬಂಧ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳು ಎದುರಾದಾಗ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ನೇಹ ಎನ್ನುವುದು ಬಡವ-ಬಲ್ಲಿದ, ಜಾತಿ- ಧರ್ಮ, ವಯಸ್ಸಿನ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನಗೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬುವ, ಕಷ್ಟ-ಸುಖಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ, ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ ತುಂಬುವ ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಳಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ನೀವೂ ಅಷ್ಟೆ ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆತನ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ■

■ ಶ್ರುತಿ ಬೆಳ್ಳುಂಡಗಿ
ವಿವಿ ವಿಜಯಪುರ

ಅಳಿವು ಉಳಿವಿನ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ

'ಜೀವನವೇ ಒಂದು ನಾಟಕ ರಂಗ ಮೇಲಿರುವ ದೇವರೇ ಅದರ ಸೂತ್ರಧಾರಿ' ಎಂಬ ಗಾದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರತೀ ಜೀವಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ಈಗಾಗಲೇ ಚಿತ್ರಿಸಿ ಆಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬದುಕು ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಜೀವನದ ನಾಟಕ ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನ ಇಂತಹ ಬೃಹತ್ ರಂಗ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲೆಂದೇ ಮತ್ತೊಂದು ರಂಗಭೂಮಿ ಹಗಲಿರುಳು ಪಾತ್ರವ ಧರಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಟನೆಯ ಮೂಲವೇ ಇದಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯ ವೇಷಧಾರಿಗಳನ್ನು ಕಲಾವಿದರು ಎಂದು ಜಗತ್ತು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯು ಅದೆಷ್ಟೋ ಕಲಾಪ್ರೀಯರನ್ನು ನಟರನ್ನಾಗಿಸುವ ಜತೆ ಜೀವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಧಾರವಾಯಿತು. ರಂಗಭೂಮಿ, ನಟನೆ, ನಾಟಕ ಎನ್ನುವಂತದ್ದು ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲ ವಾಗಿದೆ. ನಾಟಕಗಳು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರು, ಕಲಾ ಪೋಷಕರು ಸಮಾನ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ, ನಾಟಕಗಳು ಎನ್ನುವಂತದ್ದು ಭಾರತದ ಧಾರ್ಮಿಕತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗುವ ಜತೆ ಮನೋರಂಜನೆಯ ವೇದಿಕೆ ಆಗಿದ್ದವು.

ಆದರೆ ಇಂದು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮೂಲದಂತೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ, ಕಲಾವಿದರ ಜೀವನವು ಚಿಂತಾ ಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾಗಳ ಮನೋರಂಜನೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಜನರು ರಂಗಭೂಮಿಯತ್ತ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಯುವಕರಿಗಂತು ರಂಗಭೂಮಿ, ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲನ ತಾಣಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮನೋರಂಜನೆಯ ಮೂಲವಾಗಿವೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಲಾವಿದರು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಹೊರತಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಡ ಪ್ರದರ್ಶಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳ್ಳಿ ಪರದೆಗೆ ನಟರನ್ನು ನೀಡಿ ಚಿತ್ರರಂಗವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ರಂಗವೇದಿಕೆಯೇ ಇಂದು ಬರಿದಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾಟಕ ಪ್ರೀಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಕಲಾವಿದರು ನೀಡುವ ರಂಗ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮನ್ನಣೆ, ಗೌರವ ದೊರೆಯುವುದಂತೂ ದೂರದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಕಲಾವಿದರು ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ತಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ವೇಷ ಧಾರಣೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೊಂದು ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದತ್ತ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ರಂಗ ವೇದಿಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದರ ಮಾಲಕರು ಕಷ್ಟಪಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ರಂಗವೇದಿಕೆಯ ಪ್ರತೀ ಪಾತ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ ಜತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿವೆ. ನಾಟಕ ಕಲೆಯ ಅಳಿಯದಂತೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಕಲಾ ಪೋಷಕರಾದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ■

■ ಪೂಜಾ ಹಂದ್ರಾಳ
ಶಿರಸಿ